

Locuint'a Redactorului

Cancelari'a Redactiunii

Strat'a tragatorului [Lő-
vésztoza], Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decatu numai de la corespun-
dintii regulari ai „Federatiunii”.
Articlii trauisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu d' Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre ciese lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „ „
Pent'u Retranzi'a:
pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei n
„ 6 lune . . . 16 „ = 16 „ „
„ 3 — . . . 8 „ = 8 „ „
Pentru insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taca tim-
brale pentru fiesce-care publica-
tiune separata. In loculu deschis
20 cr. de linia.
Unu exemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 6./18. aug., 1871.

Cestiunea cãliloru ferate romane, s'eu mai bine „cestiunea Stronsberg“ preocupa si acum'a tota diu-
aristic'a straina, si a-numitu cea gidano-nemtiesca,
ba dupa scirile d'in urma ea va forma chiaru si
obiectulu de discutiune intre cei doi cancelari
imperiali, austriacu si prussacu, cu ocaziunea con-
venirii lor la Gãstein. Se intielege cã cea mai mare
parte a pressei nemtiesci, mai alesu cea mer-
cenaria, n'a incetatu neci acum'a d'a face propa-
ganda pentru una espeditiune armata contra Ro-
manlei, era dlu Bismarck e cuprinsu de frica, cã
va face unu fiasco mare d'in politic'a sa inaugurate
cu atãta superbia si ingamfare facia de cestiunea
obligatiuniloru cãliloru ferate romane, de-ora-ce
pãna acuma neci una putere europena nu s'a are-
tatu aplicata a sprigini una politica de rapire si
desapoiare, carea calca in petiore pãna si ce-
le mai rante si eterne principie de dreptu si uma-
nitate, si proclama domnirea immoralitãtii si a for-
tietii brute. De aci numai se potã esplicã si caus'a,
cã Bismarck ambla in ruptulu capulu cã s'è-si ca-
sige complici, dar' s'è sperãmu cã nesuintiele lui
voru remanã fara rezultat. Unic'a consolare ce o
mai avemu in medioculu acestoru uneltiri marsiave
ale inimiciloru Romanismului este, cã guvernulu
romanu, conformu dechiaratiunii sale facuta in faci'a
natiunii, e resolutu a esecutã legea votata de ca-
mer'a Romanlei, ba precum ni comunica scirile mai
recinti, elu a si facutu pasiulu primu in acãsta
privintia, numindu d'in partea sa de arbitru pre
intrepidulu advocatu si deputatu Vernescu.

E superfluu a mai observã, cã acãsta proce-
dere correcta a guvernulu romanu a produsu
amaritiune si neindestulare mare in s'furiile ade-
rentiloru vili si mercenari ai lui Bismarck si
Stronsberg. Asiã unu corespundinte d'in Bucu-
resci alu diuariulu nemtiescu „Angab. Allg. Ztg.”
serie cu privire la acãsta cestiune urmatoriele:
„In urm'a interventiiunii cerute d'in partea can-
celariulu imperialu nemtiescu, Port'a a cerutu de
la guvernulu romanu unu raportu detaiatu in
privintia cestiunii cãliloru ferate. Guvernulu de
aici (d'in Bucuresci) nu se va potã subtrage de la
acãsta cerere, dar' probabilu elu va intardiã forte
lungu tempu cu raportulu cerutu. Port'a d'in par-
tea sa nu prã pare a intefi, dar' si celelalte po-
teri garante, afara de Germania, paru a nu privi
cestiunea chiaru asiã de urgente. Prin acãsta prin-
cipele Bismarck, care intrevine cu atãta caldura
pentru interesele suditoru nemti, potã prã usioru
deveni in unã pusetiune critica, si acãsta cu atãtu
mai vãrtosu, cu cãtu una alta putere europena
ar' voii forte bucurosu a-i pregatã unu fiasco po-
liticu prin cestiunea cãliloru ferate romane. Gu-
vernulu romanu a indreptatu una nota cãtra toti
agentii poteriloru d'in Bucuresci, prin carea se
nesuesce a rectificã in modu sofisticu decisiuniele
camerei, respective conduit'a guvernulu in cesti-
unea cãliloru ferate, si in fine protesteaza contra
unei interventiiunii d'in partea Portei. Acãsta nota
tãntesce cu astutia fanariotica a suscitã intre po-
teri vechi'a discordia in tote afacerile, cari privescu
cestiunea orientala. Acestu scopu pare a fi si
ajunsu degiã, cã-ci, pre candu agentii celoru-a-
lalte poteri s'au multumitu d'a comunicã guver-
neloru loru not'a ministriulu romanu, agentulu
francesu a respunsu numai decãtu la acãsta nota
cu caldura mare, asigurandu Roman'a despre cele
mai caldurose simpatie ale Franciei. Deci d'in
punctu de vedere europenu, cestiunea cãliloru
ferate pare a se fi abatutu de la natur'a sa
propria si comerciala, si amenintia a trece pre
terrenulu politicu. Guvernulu bucureceanu esec-
uta conclusele camerei, radicate la valore de
lege, cã si candu nu s'ar' fi facutu contra lor
neci unu protestu. Elu a numitu inginerii, cari
voru avã a pretiu cãlile construite si materialulu
afatoriu, si prin estimare a statorã sum'a, prin care
va despagubi pre possessorii de obligatiuni. Elu
(adeca guvernulu) a si facutu inceputulu pentru a
dechiarã de nimicita concessiunea cãliloru ferate, si
pre scopulu acestu a, la cererea camerei a con-

chiamatu unu asiã numitu tribunalu de arbitri.
Elu a numitu d'in partea sa de arbitru pre advo-
catulu Vernescu, cunoscutu prin ur'a sa contra
strãiniloru. Cãtu despre concessiunari, ei cu greu
se voru invoii a-si alegã unu arbitru, cã ci de una
parte ei nu recunoscã conclusele camerei, radicate
la valore de lege, era de alta parte arbitriulu pre-
veditu in documentulu de concessiune pote, ce e
dreptu, a delaturã divergentiele de opiniuni la in-
terpretarea concessiunii, dar' concessiunea nu o pote
neci una-data anulã. La casu in se candu in cursu
de 10 dñe concessiunarii nu voru numi unu
arbitru guvernulu va denumi si pre alu duoilea,
si prin acãsta anularea concessiunii ar' fi decisa.
Acãsta de altmintrelea sar' intemplã chiaru si atun-
ci, candu concessiunarii inca si-aru numi unu ar-
bitru. Se intielege cã atunci ambii arbitri aru avã
opiniuni diferite, si in casulu acestu-a guvernulu
romanu recurge la dreptulu d'a numi unu supr'a-
arbitru, care apoi ar resolve cestiunea dupa pla-
culu lui.”

Dupa impartesirile altui diuarin nemtiescu, in
Berolinu ar' fi sositu una epistola privata de la
principele Carolu, care, precum se afirma, face
propuneri in privintia regulãrii confusiuniloru
escate prin cestiunea cãliloru ferate romane. In
epistol'a domnesca se dñce in se espresu, cã comu-
nicãrile respective sunt numai private, si au a se
privi de consideratiuni personale ale principelui
domnitoriu. Principele Carolu dñce in epistol'a sa,
cã in cestiunea cãliloru ferate va procede numai
in modu curatu constitutiunalu, si mai cu-
rundu va parasã Roman'a, decãtu s'è
suprime prin vre o lovitura de statu legea votata
in acãsta cestiune. Una asemenea dechiaratiune
amã acceptatu cu totu dreptulu de la capulu sta-
tulu, prin urmare ea nu ni-a causatu neci cea
mai mica surprindere, dar' ce'a ce ne supera si
resuscita neincredere in anim'a fia-carui romanu
sunt cuvintele ulterioare ale principelui Carolu,
prin cari dechiarã, „cã conclusele camerei romane
in cestiunea cãliloru ferate sunt a se atribui nu-
mai partitei inimice lui, dar' spera cã i va suc-
cede a paralísã, pre alta cale, urmãrile acelu
conclusu.”

In urm'a acestei convertiri a cestiunii Strons-
bergiane, in diuarele nemtiesci d'in Berolinu se
manifesteaza una consternatiune mare. Totu omulu
vede, cã vice-tiarulu Bismarck, in consciint'a de-
plina a poterii sale a conjuratu una cestiune, care
are numai una alternativa — retragerea compo-
mitietoria a cancelariulu-principe, s'eu conjurarea
cestiunii orientali. Consecinti'a prima, dupa impre-
giurãrile de facia forte probabile, ar' fi fara indoi-
ela una lovitura grava contra atotpotintiei lui
Bismarck, si unu desastru pentru satelitti lui, dar'
unu servitiu mare pentru pacea generale si pentru
drepturile neprescriptibile ale omenimei.

Un'a d'intre cestiunile cele mai importante a
supr'a carei-a e indreptata atentiunea toturoru fian-
cesiloru, e fara indoiela prolongirea poterii ese-
cutive a lui Thiers. Precum voru fi sciindu onorab.
nostri cetitori, centrulu stangu si drept'a Adunãrii
presintara, fia-care, cãte una propunere in acãsta
privintia. Scirile d'in urma in se ni comunica, cã
unu comitetu legitimistu-orleanisticu alu dreptei ar
fi offritu principelui de Aumale presidiulu republicei
provisorie, si cã acestu-a a si primitu in scrisu
acãsta offerire. Fractiunea legitimista a dreptei
numera doue sute de membri, si la casu candu i
va succeda a cascigã in partea ei inca 150 orlean-
nisti d'in ambele centruri, atunci ea va obtienã
majoritatea in acesta cestiune. Planulu acestei fu-
siunii consiste in a atacã pre ministrii J. Simon si
Dufaure, constringundu estu-modu pre capulu po-
terii esecutive cã s'è demisiuneze. Succediendu-li
acãsta, si voru indreptã apoi atacurile contra lui
Thiers, pãna candu in fine acestu-a va cere era
unu votu de incedere, care apoi va fi respinsu de
majoritatea Adunãrii. Deci tote sunt pregatite,
pentru cã inca in siedinti'a, in carea se va respin-
ge votulu de incedere alu lui Thiers, principele
de Aumale s'è fia proclamatu de presedintele po-
terii esecutive. Ambele stange si centrulu stangu,

prevediendu acãsta eventualitate, au decisu cã, la
casu candu ar' intrevini una asemenea lovitura
indreptata contra parlamentulu, s'è-i depuna nu-
mai decãtu mandatele, prin ce cam la 300 depu-
tati ar' parasã Adunarea nationala si Versali'a.
Aderintii lui Aumale, in numeru de 350 deputati,
abiã voru avã apoi curagiulu d'a remanã in per-
manentia, ei si ei se voru imprasciã care in catrãu,
si alegerile pentru constituent'a venitoria voru avã
apoi a se face pre basa monarchica, ce'a ce ar' fi
sinonimu cu resbelulu civile; dar' una asemenea
catastrofa nu credemu s'è o voiesca neci drept'a
moderata, si neci principele Aumale.

A XI. Adunare generale

a Asociatiunii transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporulu romanu, tienuta in Fagarasiu in
7 si 8 augustu a. c.

Siedinti'a I.

(Continuare.)

Dupa acãsta dlu presedinte dã spre cetire una peti-
tiune a comitetulu scolaru d'in Lapusulu ungurescu, prin
care acestu-a se roga de adunare, cã s'è-i votãze pentru
sustienerea scolei romane de acolo una subventiune anualã
de 300 fl. v. a. Se decide a se predã comisiunii buge-
taria.

Se decide mai incolo, cã ofertele facute d'in partea
districtulu in suma de 3265 fl. v. a. s'è se predã co-
misiunii pentru inserierea membriloru celoru noui.

Dlu presedinte pune la ordinea dñlei alegerea celoru
patru comisiuni prevedute in program'a lucrãriloru adu-
nãrii si se alegu prin aclamatiune in comisiunea censura-
toria: Dñii Ioanu Ratiu, Nicolau Cipu, Georgi. Aiseru,
Basiliu Stancu si Michaelu Poparadu; in comisiunea pen-
tru conscrierea membriloru celoru noui: Dñii Petru Popes-
cu, protopopu, Nicolau Receanu, Georgiu Buesi'a, Ionu
Comsi'a si Ilariu Duvlea; in comisiunea bugetaria: Dñii
Ioane Antonelli, Iosifu St. Siulutiu, Ionu Popa, Ionu Codru
Dragusianu si Dr. Nicolau Popu si in urma in comisiunea
pentru motiuni se alegu Dñii Ioanu Metianu, Ionu Popescu,
Ioanu Romanu, Dr. I. Borcea, Dr. Demetriu Racuciu, Gri-
goriu Maeru si Moisu Branisce.

Dupa acãsta secretariulu alu II-le I. V. Rusu cetesce
raportulu despre lucrãrile comitetulu in decursulu anululu
1870/71., era cassariulu Constantinu Stezariu cetesce rapo-
rtulu despre starea cassei Asociatiunii si despre starea fon-
dulu Academiei romane de drepturi, d'in cari se vede, cã
averea Asociatiunii se urca de presinte la sum'a de 59.145
fl. 18 cr. v. a. er' fondulu Academiei la sum'a de 2657 fl.
58 cr. v. a.

Nefiindu bibliotecariulu Asociatiunii I. Macsimu pre-
sinte la adunare, presedintele invita pre Dlu secretariu II.
a ceti raportulu despre starea bibliotecei Asociatiunii, d'in
care se vede cã aceea se afla intru-o stare inca cu totul
primitiva si cã cele mai insemnate opere romanesce lipsescu
cu totul in ea.

Se decide a se predã tote raportele comisiuniloru re-
spective.

Remanendu dupa acestea tempu liberu la dispunetiune
in sensulu programulu se trece la cetirea disertatiuniloru.

Dlu presedinte face cunoscutu, cã s'au insinuat cu
disertatiuni: Dr. Nicolau Popu, cu tem'a despre music'a vo-
cale; dlu Ionu Popescu, cu tem'a despre cultur'a poporu-
lui; dlu Ionu Antonelli cu monografi'a Fagarasiulu si Ionu
Petrascu cu tem'a despre educatiunea poporulu.

Nefiindu dlu Dr. Nicolau Popu prezentu si-cetesce dlu
Ionu Popescu disertatiunea sa, care se asculta cu atentiune
si se saluta cu aclamatiuni vine de „se traiesca.”

Dupa acãsta urmedia disertatiunea dlui I. Antonelli,
care inca se primesce cu aplause si, in fine, diserteza si
dlu Ionu Petrascu.

Dupa finirea disertatiuniloru presedintele face cunos-
cutu, cã de la espunetiunea romana d'in Brasiovu au mai
remasu Asociatiunii inca unele obiecte nevendute, cari s'au
si adusa aici, cã adunarea s'è dispuna cele necesare pentru
venderea lor.

Se decide a se predã comisiunii pentru conscrierea
membriloru, pentru cã aceea s'è le vinda in folosulu fondulu
pre calea licitatiunii cu ori-ce pretiu.

Fiindu tempulu inaintatu, siedinti'a se inchiaia la 3
ore d. m. si toti inaintara cãtra otelulu „Cetatea Parisu”

unde era destinat banchetului comun pentru membrii si ospetii Asociatiunii.

Banchetului se incepuse la 4 ore si dura pana la 6¹/₂ ore ser'a, la care luara parte preste una sută de persoane intre cari se vedea si colonelul Dobler, comandantul castelului de aici, precum si capii corporatiunilor d'in Fagarasiu, d'intre Domne participa si Dsior'a Constanti'a Dunc'a.

Primulu toastu lu redica dlu presedinte Bologa pentru Maiestatea sa Imperatului si regele Austriei, dupa care music'a intona imnulu „Domne tiene si protege.“ Apoi dlu Georgiu Baritiu pentru poterea armata, G. Fagarasiu pentru dlu presedinte Ladislau B. Popu, I. V. Rusu pentru metropolitulu Siagua'a, protopopulu Metianu pentru metropolitulu Vancea, Antonelli pentru vice-presedintele Bolog'a si Nic. Densusianu in onorea damelor romane ce se intereseza pentru scopulu Asociatiunii.

Ser'a la 8 ore avuram fericirea de a ne mai vede inca odata entusiasmata de cordele cele sonore ale Dnei Elis'a Pipoșiu n. Circ'a. Dins'a procura de asta-data membrilor si ospetilor Asociatiunii un'a d'in cele mai placute sere. Sa' a cea mare d'in castelulu Fagarasiului era indesata de publiculu celu numerosu, acceptandu cu nerabdare se mai audia odata farmeculu dulce alu violei Dsale. Candu aparut Dn'a Pipoșiu pre bina una ploia de cunune si buchete cadeau la pitioarele d'insei si aplausele se pareau ca nu mai voiescu se inceteze.

Dins'a ne cantu unu „banchet-concertant“ romanescu, compusu cu multa maiestria de Dsa; apoi „Reintorcerea la vietia“ de Prume, si in urma unu „Adagio“ cu variatiuni d'in melodie nationale compuse asemenea de Dsa.

La fia-care minuta publiculu erumpea in aplause prelungite si la finitulu fia-carei piese, concertant'a fu de doue si de trei ori rechemata.

Dn'a Elis'a Pipoșiu n. Circ'a proba cu acasta ocașione, ca inaltulu seu talentu a sciutu se imprenna maiestria lui Amfionu cu farmeculu lui Orfeu, si ca dins'a a devenitu o celebritate nepretuita pentru Romani. Nu dorimu alt'a, de catu ca Dn'a Elis'a Pipoșiu se inavutiesca si de aici inainte pre totu anulu literatur'a musicala romana cu noue compusetiuni artistice.

In fine cauta se amintescu, ca Dn'a concertanta a avutu nobletia de a destinatu venitul concertului pentru academi'a rom. de drepturi, si astu-feliu imultu fondulu academi'e cu o suma de 241 fl. 90 cr. v. a. si 1 galbenu.

La acestu concertu luara parte activa si Dni Dr. Nicolau Popu, Pantilimonu si Georgiu Dim'a si D. Ciureu, membri ai societati de gimnastica si cantari d'in Brasiovu, cari prin quartele si duetele lor delectara publiculu in modulu celu mai placutu. Dlu Arnold Friedsmann, prin acompaniamentulu pre piano in precele romanesci a Dnei Elis'a Pipoșiu, inca si-seceru multe aplause.

Siedintia II. de la 8. augustu a. c.

La siedintia de asta-di participa si Dlu Redactoru alu „Federatiunii“ Alessandru Romanu, care la intrarea sa in sala fu salutat d'in partea adunarii cu viue urari de „se traiesca.“

Unu incidentu inse neplacutu alu siedintiei de asta-di, escitatu d'in partea unoru domni (majoritate Brasioveni) turbura aduncu dispusetiunea cea placuta a membriloru

adunarii si trase dupa sine demisiunea dlui Baritiu d'in postul de secretariu I. alu Asociatiunii si aproape si demisiunea Dni secretariu II. I. V. Rusu. Atat'a amintim aici de-odata, mai pre largu vomu descrie mai in josu.

La 9³/₄ ore a. m. dlu presedinte Iacobu Bolog'a deschide siedintia.

Inainte de a se trece la ordinea d'flei se cetescu mai multe telegrame venite adunarii, si adeca: una depesia telegrafica d'in Sabesiu, prin care Romanii de acolo invita Asociatiunea pre anulu venitoriu la Sabesiu, una telegrama d'in Clusiu, prin care Romanii de acolo saluta adunarea si se roga pentru efeptuirea propunerii facute de Vajda in Clusiu; una depesia d'in Simleu, prin care Romanii de acolo saluta adunarea, si una telegrama a Romanilor d'in Oresti'a, prin care invita adunarea pre anulu 1872. la Oresti'a.

Tote aceste telegrame se primescu cu viua placere spre sciintia.

Dupa cetirea acestoru-a dlu presedinte e de parerea, ca de-si ar fi la ordinea d'flei raporturile comisiunilor emisse in siedintia de eri totu-si afla mai corespunditoriu a se continua mai antaiu cu cetirea disertatiunilor, de aceea invita pre dlu Nicolau Popu a-si ceti disertatiunea sa.

Primindu-se acest'a si d'in partea adunarii N. Popu si tiene discursulu seu despre music'a vocale si este ascultat cu deosebita atentione, era la finire aplaudatu cu entusiasmu.

Se cetesce apoi protocolulu siedintiei de eri, care se verifica.

Dupa acest'a dlu Ionu Ratiu, in numele comisiunii censoratoria, refereza despre ratiunile Asociatiunii, precum si despre administrarea fondulu academi'e romane de drepturi, declarandu, ca socotelele se au aflatu deplinu exacte si in cea mai buna ordine si propune, ca cassariulu Asociatiunii Constantin Stezariu se i se dea absolutoriu si se i se exprime multumita protocolara pentru servitiulu celu acuratu, ceea-ce se primesce de adunare intre urari de „se traiesca.“

Dlu Georgiu Bucsi'a raporteza in numele comisiunii conscriitoria de membri cei noui, dupa care dlu Nicolau Cipu raporteza despre rezultatulu concertului, datu eri ser'a de Dn'a Elis'a Pipoșiu n. Circ'a, aretandu ca venitul intregu de la acestu-a face 241 fl. 90. cr. v. a. si unu galbenu. La acest'a dlu presedinte amintindu ca meritulu acestui venitu frumosu este de a se ascrie Dnei Elis'a Pipoșiu si celor-a-lalti concertanti, astu-feliu propune a li se exprime multumita protocolara, ceea-ce se primesce intre urari de „se traiesca“, era sum'a incassata se preda cassariulu Asociatiunii.

I. V. Rusu propune a se exprime multumita pretoriloru tractuali Georgiu Popu Gridanulu, Bucuru Negrille, Ionu Ratiu, Efremiu Pandri'a si Tom'a Cipu prin a caroru zelu s'a adunatu ofertulu celu frumosu de 3265 fl. v. a.

Se primesce.

(Va urmá.)

Comitetulu centralu pentru serbarea de la Putn'a ni tramise spre publicare urmatori'a insciintiare:

d'in Beiusiu, merita de nu chiaru lauda, dar' mirare si indestulare, daca consideramu pre conducatoriulu ei, care mai multu a fostu pedec'a infloririi si desvoltarii acestei societati. — Pedecela puse de elu si causele acelu-a le vomu enunera alta data, candu vomu tracta despre totu aceste societati june ciscarpatine.

Pre langa tote aceste pedece junimea studiosa de aici totu-si nu s'a descuragiatu, ci a doveditu, ca tenerimea romana e inca curata, nesutoria si nu se lasa de implicarea misiunii sale sante, prin urmare insa totu pote face pretensiuni la titulu trecutulu.

A doveditu prin siedintia s'a literaria publica, tienuta in 23. iuliu a. c., in sal'a curtii episcopesci, dupa programulu, care l'a publicatu si acestu diurnalu stimatu.

Catra 11. ore, dupa finirea misei, doritorii frumosului si spriginitorii tenerimei zelose, ai artiloru si sciintieloru frumose grabeau la locul producerei asié incatu in pucinu tempu se amplu sal'a spatiosa de multimea ospetiloru d'in orasiu si cercu.

Corulu musicalu, compusu si instruitu prin paciintia si zelulu neobositu alu talentatulu june Victoru Maniu, intona. mersulu lui „Mihaiu Eroulu“, electrizesa animele, mai cu sema ale gratioselor dame romane si imple pre toti cu sperantia pentru o productiune succesa.

Dlu conducatoriu Teodoru Rosiu dechiera, prin vorbe pucine, siedintia de dechisa. Tenerulu Teodoru Pelle dechiamu poesia: „La o ruina,“ de Ionu Lapedatu.

Corulu vocalu, sub conducerea bravulu bucovinenu Mihaiu Ferlieviciu, unicu pote in felulu seu in tota Ungaria, cutreera sal'a cu „Arcasiulu“ de Teutu, secerandu aplausele, cele mai insufletite.

Acum se urca pre rostrata Grachulu poporulu teneru de aici, unu adeveratu surculu alu Carpatiloru ardelene, junele Ionu Valeriu Barcianu, si diserza cu foculu celu mai

Avendu comitetulu de a porni la Bucovin'a spre a incepe pregatirile cuvenite pentru serbare, duoi membri, presedintele dlu V. Bumbacu si dlu Belesiu si-dedera demisiunea, impedeati fiindu, parte prin impregiurari familiare, parte prin ocupatiuni cu studiulu pentru esamene, de a pleca impreuna.

Comitetulu centralu decise asié-dara inca in Vien'a a alege indata cu sosirea lui in Bucovin'a alti membri si de a se constitui de nou, ce se si implini in siedintia d'in 1. augustu st. n. in Cernauti, alegandu-se fostulu secretariu dlu Slaviciu de presedinte, dlu M. Eminescu de secretariu, completandu-se prin dlu V. Morariu functiunile celor-a-lalti membri, remase in vigore. Dlu V. Bumbacu a ramas ca agintele comitetulu centralu in Vien'a, dlu Belesiu in asemenea calitate purcese in Crisian'a.

Fiindu asié-dara, comitetulu formalu constituitu, a inceputu cu 1. aug. pregatirile cuvenite in Bucovin'a.

Comitetulu se afla asta-di impusetiune placuta de a insciintia pre onoratu publicu romanu cum-ca tote pregatirile sunt indrumate si spera cu 13/25. aug. a fi cu tote gat'a, nu-i remane alta nemicu decatu a roga pre toti acei ce numai sentiescu adeveratu romanescu, ca se infrumsetie dia serbarea cu presintia loru, ca-ici comitetulu este de convingere, ca numai una participare viua pote da d'flei memorabili aceea insemnata, acelu caracteriu si sboru ce-i compete.

Una adunare numerosa de Romani d'in tote provinciele romane, insufletiti de unulu si acelu-a-si spiretu, acest'a este podoba, frumsetia si sublimitatea serbarii, er' nu flumurele implantate si arcurile de triumfu.

Pentru ca participatorii la acasta serbare se nu remana ca frundi'a pre apa pre locurile necunoscute, pentru ca ei se afe gricea cuvenita de una parte, de alt'a ca comitetulu conducatoriu: se-si pota face calcululu si se purceda in tote lucrurile sale pre badia sigura, comitetulu conducatoriu a si rogatu de repetite ori-ca toti ce voiescu a lua parte la acasta serbare se binevoiesca a insciintia pana in 10. aug. st. n., sub adres'a Pamfilu Danu juristu in Cernauti, pre comitetu; asta-di comitetulu este necesitatu a lungi terminulu pana in 8/20. aug., totu sub aceea adresa cu observarea, ca pentru persoanele ce nu se voru fi anunsatu, elu se va poté ingrigi numai de i voru ertá impregiururile.

Totu-una-data comitetulu simte indetorire de a publica de-o-cam-data urmatoriile informatiuni: ultim'a statiune de descalcare pentru persoanele ce voru veni pre calea ferata este Hadicfalva (Bucovin'a); trenulu soscesc aci numai una-data pre di, si anume pre la 2 ore dupa media-di. La acest'a statiune comitetulu va ordina una sectiune, care are se ingrigesca transportarea publiculu la Putn'a — una departare de cinci ore. — Pretiulu de persona aprocsimativu 1 fl. si 1 fl. 50 cr. — Totu aici primescu ospetii una programa tiparita, in carea va afla informatiunile necesarie mai chiaru si apriatu.

Serbarea se tiene in 15/27. aug., la Sta. Mari'a-Mare, ca diu'a hramulu besericei, si in 16/28. aug., in care se face parastasulu pentru fundatoriulu besericei, — ospetii d'iu departare voru ave se soscesca asié-dara in 14/26. aug.

In Putn'a comitetulu conducatoriu si-are biroulu seu intr'unu locu acomodat, aproape de cartire, catra care onoratu publicu va ave se adresadie cu ori-ce dorintia;

BOISIORIA

Beiusiu 30. iuliu, 1871.

Finis coronat opus.

Intre cele ce ne revolta asta-di sangele, si alu nostru alu betraniloru, si nu ni concede unu momentu a sta cu braciile in sinu si cu gura inlestata este reutatos'a asertiune, ca jun'a legiune romana, care este chiamata a se intari sub scutul si a se cresce sub armele legiunii braviloru veterani, numai pote ave dreptu, nu face pretensiuni la titulu, care o decora pana acum. Asertiunea acest'a e cam aspra; pentru unele parti potrivita si adeverata, pentru tota otea juna inse falsa si vatematoria.

Tenerimea romana s'a grupatu de unu tempu pre cum scimu in centurie anumite; in societati pentru activitate, exercitiu, pentru preparare la lupt'a crancena a viitorulu.

Activitatea si desvoltarea acestoru centurie depinde in mare parte nu numai dela ostasii sengurateci, ci si de la conducerea, dela capii acestoru despartieminte.

Centuria cu capu si oste de suflete eterogene se corumpe, pere seu da unu testimoniu despre „tare pucinu.“

Atari centurie in tota legiunea juna romana sunt numai doue. Ambele pre asié unu teritoriu, unde conducatorii sunt cuprinsi de alte interese mai inalte, mai rosii, si nu-si implinescu detorintia imbracata de bun'a voia loru, cu cusciositate, si cari inaintea lumei — romane — totu-si vreu se lucesca ca conducatori bravi zelosi si nationali.

O centuria, scimu, ca a si pornitu spre perire totala, si inca tocmai aceea, carea d'antaiu a redicatu flamur'a si a strigatu: „inainte tenerime in unire si cu zel, speramu inse, ca nu s'a disolvatu pentru totu-de-a-un'a.“

Cea-lalta, societatea de lectura a studiosiloru romani

curatu internu, intreruptu de aplause sgomotose si sincere, si inundatu cu buchete de flori, opulu seu compusu cu studiu: „Misiunea Bihariei in occidentulu Daciei,“ atingundu sortea si starea apusului si a resaritului latinu si inchianda cu: Aspectulu unui astu-feliu de tipu tristu inse nu imple ore pre fia-care romanu bravu cu ingrigire, nu-lu indema la cugetare mai seriosa despre sortea sa si a nemulu seu intregu ?

Ba ié, Domneloru, pre toti ne imple ingrigire, pentru fratii nostri d'in apusu ne dore; a li ajutat inse forte pucinu i potemu; pentru ca necesurile nostre sunt mai mari, mai inradecinate. Noe ni trebuie incordare si lupta de o sută de ori mai mare, ca loru, pentru ca se ni cascigamu ace'a, prin ce amu poté se ne apropiamu de fiii apusului latinu si se ne numimu cu demnitate fratii loru, se ni eluptamu libertatea si vietia nationala, care ne compete atatu dupa dreptulu istoricu catu si dupa celu umanu.

Ne vomu incorda, vomu lupta cu totii pana candu ne vomu fi revindecatu tesaurii rapiti, si neci atunci nu vomu depune spad'a, ci vomu sta cu ea trasa la otarele Daciei, aperiandu pamentulu stramosiescu, virtutile si pretiosele ereditate; le vomu apera cu capulu in contra tradariloru si a intrigeloru, cari ca unu sierpe se invertescu in giurulul poporulu lasie si dorminde si li sugu sangele, le pre facu in cadavre ?

Lasi a fi continua triburulu, nu ni se cuvine, a dormi, nu ni este ertatu, Romani trebuie se fimu; de lucru dar' vremu se ne apucamu, se implinimu, ce amu lasatu, se ne facemu detorintia, ca-ici tempurile sunt critice, potteritatea va trai, lumea va veghia si istoria ne va insemna? Ilustrandu dupa ace'a istoriculu Daciei preste totu, d'fca intre altele: De abid incepu a suna de-a-lungulu Carpatiloru si a Dunarei limb'a romana, de abid incepu a inflori comericiulu, industri'a, agricultur'a, artea si sciintia romana

elu se va nesuf a satisface dorintelor si a îndestulă pre onorata publicu romanu, carele a sciutu a imbracisă ide'a si a sprigin' junimea academica cu sacrificie in întreprinderea ei.

Comitetulu conducatoriu roga pre onoratu publicu romanu de increderea sa, dorindu „Fericita intalire la momentulu lui Stefanu celu Mare.“

Cernauti, in 11. aug., 29. iuliu 1871.

Ioanu Slaviciu,
presedinte.
M. Eminescu,
secretariu.

Cerculariulu

Senatului episcopescu alu Consistoriului eparchialu greco-orientalu romanu d'in Aradu.

(Emis cu câtra toti licidatorii cercuali, in privintia licidării, constatării si asigurării baniloru besericesci, apoi a evidintiei si intabularii obligatiuniloru.)

Fiindu-că crearea cercuriloru si alegerea licidatoriloru mai in tôte districtele protopresviterali este dejă efaptuita, si de ora-ce respectivii domni licidatori si-voru incepe functiunile prescise prin cerculariulu consistorialu emanatu cu datulu 4. Fauru a. c. Nr. 80. Ep. 11: dreptu aceea senatulu episcopescu consistorialu in siediintia de astadi au aflata de lipsa pentru stabilirea uniformitatei, cu privire la momentuositatea afaceriloru mai susu indicate, respectiviloru domni licidatori spre cinosura si efectuare a li recomandă urmatori'a instructiune speciale:

§. 1. Este in interesulu comunu alu besericeii noastre: că banii si pretensiunile de ori ce categoria, seu sub veri ce titlu, cari apartienu la proprietatea besericeii, să fia deplinu asecurate si scutite de eventualitati daunose.

§. 2. Bani gata, adeca capitalele, seu alte preteasiuni ale besericeiloru nostre de prin celele numai la acei individiu potu remanē si pre viitoriu, cari — dupa pusetiunea loru materiala — posedu si producu deplina garantia ipotecaria.

§. 3. Tote pretensiunile besericeiloru, amintite in §§. 7. 8. 9. si 10. si 11. ai cerculariului consistorialu mai susu provocatu: sunt de a se constatā prin unu protocoļu de licidare dupa alaturatulu formulariu sub 1/ ce cuprindē urmatorielle rubrice, si anume:

a) Numerulu casei si numele detorasului;

b) Categoria seu numirea pretensiunii respective a detoriei, d. e. taxsele restante pentru tragerea clopotelor, pentru prapore si repidi folosite la immormentări, apoi pentru scaunele d'in beserica;

c) Pretensiunea besericeii, pentru pretiulu de esarendare a pamentului besericeii, seu alu scolei, seu pentru ierb'a d'in cinterimu (mormenti) seu alte folosintie obvenitorie si indatinatē prin comune.

§. 4. Constatandu-se aceste detorie, respective pretensiuni ale besericeiloru: concernentulu licidatoriu va provocā pre respectivii detorasi: a dá obligatiunea in scrisu conformu despusetiunei §§. 12 si 13. d'in susu-citat'a ordinatiune consistoriala.

§. 5. Astu-feliu de pretensiuni sunt apoi de a se con-

la portile neodihnite ale Orientului; Asi'a tocmai atunci suferă in crancene sgārçiri de ranza, ardeā de miscarea poporeloru selbatece, cari intre lupte si nimicire se aruncā că lavine furioase, a sup'ra Europei; si aceste undulări de popore iritate d'in mai multe parti, cu diferita putere si multime. Cine suferă bolditur'a prima, ataculu principalu, a sup'ra carui-a si-versau aceste vulcane lav'a loru fierbinte, furi'a loru nemarginita? A sup'ra carui-a altu, de nu a sup'ra Daciei, a sup'ra poporului ei june, pacinicu si ocupatu cu organizarea s'a interna. Pacinica, juna si ocupata si totu-si ce a facutu Romanimea Daciei? Cu curagiulu vechiu a incinsu spad'a, a intaritu scutul si cu virtute strabuna, neperitoria, si-a aperatu mos'ia, a moritu pentru patria si a sustinutu glori'a romana!

Dela luptele acestea dar' se datēza Daci'a impartita cu Domni sei proprii nobili, liberi si nationali. Si Daci'a, de-si impartita, totu-si a fostu independinta, cu autonomi'a sa propria 800 ani.

Ultimulu poporū barbaru pornesce d'in Asi'a, semenu in datina si furia celoru-a-lalte popore, Ungurii; cutreera Europ'a germana si se incingu in lupte crunte cu principii romani si slavi ai Daciei si Panoniei. Vedemu, că principii se debilitēza, pâna sub Stefanu, candu o parte a Daciei cade, si se bucura pre unu tempu forte scurtu numai de umbra umbrei autonomiei sale, dela care cadere se judeca si jugulu si sclavi'a, in care au gemutu poporele conscie de demnitatea si chiamarea lor, si gemu si pâna asta-di, intre cari si Romanii. — De mai 900 ani se framenta Romanii ciscarpatini intre catene si impilări diferite, dovēda ni sunt miscările si manifestatiunile lor protestatorie si reclamatorie d'in seculu alu 13, 15, 16, 18 si 19, dovēda ni este mai cu sēma deceniulu cestu d'in urma.

Desfasiurandu apoi o icona despre Bihari'a in specia, citēza si responsurile lui Marianu date Unguriloru: Mergeti

siderā că si capitalele de bani ce se imprumuta partiloru pre langa interese, apoi a se portā in evidintia cu obligatiunile despre capitale; fiindu forte de doritu: că diferitele isvore de venituri ale besericeiloru nostre cătu numai se pote se se contraga si comaseze la unu locu intr'o rubrica.

§. 6. Obligatiunile despre capitalele imprumutate, trebuiecu tote asecurate prin intabulariuni ipotecarie: dreptu aceea licidatoriu se va convinge in tota comun'a: că câte obligatiuni sunt intabulate, si câte nu?

§. 7. Despre cele intabulate, licidatorulu va luā simpla notitia si le va induce in registrulu ce este de a se compu-ne dupa formulariulu alaturatu sub 2/ spre tinerē in evidintia; era cele neintabulate sunt numai de cătu a se prenoi si intabulā.

§. 8. Obligatiunile ce se voru prenoi sunt de a se estradā dupa prescisele legei mai recinte Art. IV. §. 167 si 168. d'in anulu 1868; mai vertosu cu privire la acei detorasi, cari nu sunt carturari si că atari nu sciū subscrie numele propriu in obligatiune; apoi caroru-a in presinti'a celoru doi martori trebuie aplicatu (talmacitu) cuprinsulu obligatiunei.

§. 9. Efectuindu-se estu-modu nou'a estradare a obligatiuniloru, cele vechie si-perdu valoarea, adeca se restituescu respectiviloru detorasi, facundu-se despre acēst'a amintire in obligatiunea prenoita; era pre dosulu celei vechie se face o nota scurta despre aceea: „că in loculu aceste obligatiuni s'a estradatu alta noua sub datulu, diu'a, lun'a si anulu;“ prin care procedura se voru evita eventualele incurcature procesuale.

10. Imprumutulu de bani la acei detorasi, ale caroru-a referintie materiala — in deurgerea timpulu — nu cum-va s'au stramutatu, va se dica in privintia caroru-a besericeii, că creditora n'ar' mai avē deplina garantia: este in data a se abdice si respectivii detorasi a se provocā la solvirea baniloru; disponendu-se cele de lipsa pentru incassare mac r chiaru pre calea improcedurii prin remedielle legali.

§. 11. Asiē numitele chizele, numai in acelu casu se potu primi: daca respectiv'a persona, carea primesce asup'ra-si chizele'a posedē si produce garantia ipotecaria conditionata in §§. 1., 2., si 6. ai instructiunei, presinte, observandu-se firesce si in acestu casu formelle legei mentiunatē in §. 8. mai susu espusu.

§. 13. De „neincassabile“ numai acelea pretensiuni se potu cualificā si enuncia, cari prin scrutarea totoruru impregiurāriloru nefavorabili pentru beserica s'ar' constatā, că atari, si numai in casu, dacă respectivulu detorasiu ar' fi reposatu fara d'a fi remasu vr'unu lasamentu d'in care s'ar' escontentā pretensiunea besericeii; era d'in alte care va respectē seu considerante nici intr'unu chipu nu este permisu a dechiarā detori'a de neincassabila si a o sterge, precum se intempla in modu superficialu prin unele comune spre dau-n'a besericeii.

§. 13. Epitropi'a parochiala, precum si comitetulu parochialu insu-si sunt respundietorie pre viitoriu, dacă seu prin lasitate si negrigitia, seu d'in adinsu prin a loru vina s'ar' causā besericeii cea mai mica dauna, mai cu sēma licidatoriu li vā descoperi: că ori ce sume de bani mice seu mai mari, cari de la detorasi nu s'ar' pote incassā prin nebagarea de sēma a epitropiloru, seu a altoru membri, — acelea voru cadē in responsabilitatea loru propria, va se dica besericeii va cautā regresu de la dinsi!

§. 14. In privintia intereselor (cametelor) ce au de

si spuneti ducelui vostru Arpad, că unui strainu si caletoriu i sum detoriu cu cele necesarie pentru sustinerea vietiei, ce se tione inse de pamentu — ce e dreptu, vecinulu nostru Zalán vi-a datu si locu, — eu inse nu voi cede d'in teritoriulu meu neci ce-i negru sub unghia.

Laudandu-se pre acēst'a Ungurii, că ei sunt urmatorii lui Atila si că acestu-a a posediatu vre-odata aceste regiuni, Marianu a respunsu: Atila, dacă a si avutu ce-va d'in teritoriulu acestu-a, numai cu forti'a a luatu-o, a rapitu-o dela stramosiulu meu, d'in buna voia inse neci elu n'a capetatu nimic'a.

Tractandu mai in detaiu misiunea Bihariei si chiamarea inteligentiei d'in acēsta parte insemnata a Daciei, despre cea a juristiloru, teologiloru, la cea a profesoriloru seu inavetatoriloru dice: Junimea atātu la scolele poporale cătu si la alte institute mai mari de invetiamentu seu industria, trebuie nu numai primita cu iubire fratiēscă si tractata cu blandetia si umanitate, ci si aperata dupa poteri de ori-ce apucature si veninuri; trebuie crescuta in sentiu de libertate adeverata, in desvoltare curatu nationala; si nu inadusindu-o, intricandu-o cu terorisari amenintiari, asprime netrebica seu chiaru cu persecutari ascunse.

In modulu acestu-a apoi se pote cresce o generatiune brava, nationala; unu poporu tare si sanetosu; se pote face vorba de o misiune mare si sublima a Bihariei.

Pentru că lucrarea se fia efectiva, continua tenerulu resolutu, inteligenti'a acēst'a trebuie se merge mana in mana, se fia un'a in cugete si simțiri, se aiba toti unulu si acelu-a-si scopu sacru, se servēca de modelu totoruru intru cele nobile, bune, salutarie si nationale.

(Finea va urmā.)

a le solvi respectivii detorasi dupa banii besericesci, de-si este cunoscutu, că — catimea acestoru-a pâna acum'a a fostu cu 6% dupa lege; totu-si inse, fiindu acēsta tiermurire de-giā stersa: comunelor besericesci — tocmai că si altoru privati — li stā in libertate a otari ele inse-si dupa impregiurari si tocmele cu detorasi catimea intereseloru anualu.

§. 15. Impregiurarea acēst'a servece apoi spre favorea besericeii, respective sporirea capitalulu seu, — ceea ce veri-care crestinu binesimțitoriu va dori se fia; pâna candu de alta parte prin urcarea intereselor se potu menī si contribui unele sume si pre sēma fondulu diecesanu seu scolariu localu, — dupa cum comitetulu parochialu va dispune.

§. 16. Licidatorii cercuali voru da indrumare corespundietoria comitetelor parochiali, cum se manipuledie interesele solvinde pre anulu intregu, seu pre diumetate de anu, firesce totu-de-un'a inainte.

§. 17. Interese mai mice de 6% nu sunt permise; era cele ce — dupa tocmele — se voru stabili si solvi preste 6%, comitetelor parochiali li stā in liber'a voia a dispune, că buna-ora dacă cineva ar' platf 10% cele 6% se se compute in capitalisarea baniloru, era 4% conformu §. 15. le potu destinā pre alte scopuri besericesci seu scolarie; avendu firesce a dá socota esacta despre intrebuintiarea lor.

§. 18. Pentru mai buna evidintia a totoruru capitalelor besericesci, licidatorii cercuali voru indrumā pre respectivele comitete parochiali d'in cerculu submaunatu(?): că cu finea anulu se compuna si acuda la socota besericeii si specific'a aretare dupa formulariulu 3/ d'in care se voru potē vedē; pretensiunile pescrise, solvirea si restanti'a cu finea anulu solaru.

Dacă concernentii domni licidatori si-voru da ostanel'a acēsta procedura practica a o introduce la fiesce-care comitetu parochialu, si succediendu-li realisarea celoru premise, atunci consistoriulu diecesanu nici cătu nu se indoesce, că — veri ce incurcature daunose in privintia baniloru besericesci se voru delaturā — pre viitoriu.

In urmarea acēst'a, domni licidatori cercuali sunt poftiti, că purcediendu cătu mai curundu la efaptuirea agendelor indigitate, se nesuesca cu totu de a dinsulu intr'acolu, că nici unu cruceriu alu besericeii nostre nationalē se repana neincassabilu si neasecuratu.

Resultatulu acestoru afaceri domni licidatori la timpulu seu nu voru intrelasā a-lu raportā comitetulu protopresviteralu concernente, — carele conformu §. 18. alu ordinatiunei d'in 4. Fauru a. c. Nr. 80. Ep. 11. lu-vā subscerne acestui consistoriu spre ulterior'a dispusetiune si aprobare.

Datu d'in siediintia senatului episcopescu alu Consistoriului gr. or. tinenta in Aradu, 15. Iuliu vechiu 1871.

Procopiu Ivacicovicu,
Episcopulu Aradului.

Estradatu prin:
Petru Petrovicu,
Asesoru-referinte.

VARIETATI.

*(Ledru-Rolinu), acestu neimpacatu adversariu alu imperialismulu, inca va se-si ofera servicielle sale pentru salutea republicei, si spre acestu scopu in curundu are se pasiesca era-si pre terenulu politicu. In privintia acēst'a a avutu câte-va convorbiri cu Thiers care, consentiendu cu intentiunile salutarie ale acestui incarnatu republicanu, la incuragiatu, că se desvolte activitatea s'a pre terenulu politicu; nu începe deci nice una indoiela, că Ledru-Rolinu in cucurundu va se-si ocupe loculu seu in adunarea nationala.

*(Unu professoru glumeti) a anunciatu in Parisu, că a deschisu unu cursu de invetiamentu pentru opozitiune. In programulu seu face apelu la parinti, că pentru asigurarea viitorulu baietiloru lor se li procure instructiunea de a face opozitiune guvernulu, fiindu-că dacă remane guvernulu, opozitionalulu si-casciga poporalitate, primesce ovatiuni d'in tote partile, se alege deputatu, care inca e unu venitu frumosielu, era dacă guvernulu cade, de siguru va ocupā functiuni inalte; atunci apoi e si mai bine.

*(Consiliulu comunale d'in Iassi) a invitatu pre DD. Vasilie Alessandri, Mihaiu Cogalniceanu si Dimitrie Gusti da a luā parte la serbarea de la Putn'a d'in preuna cu delegatii comunei. Inregistramu cu bucuria ca toti trei acesti barbati bine-meritati de la patria si natiune, au primitu cu placere acesta invitatiune. „Cur. d. Iassi.“

*(Impumutul romanu.) Cetimu in Monitoriulu Romaniei urmatorielle: „Pâna la publicarea resultatulu definitivu si a listelor de subscriptiuni, cari s'au inchisu asta-sera, in 30. iuliu pentru imprumutulu de 78 milioane lei, in bunuri domeniali, se face cunoscutu, că cu 15 milioane bunuri domeniali rezervate pentru acuitarea detoriei cătra cass'a de depuneri si consemnatiuni sum'a, de 78 milioane lei, prevediuta prin legea de la 19. iuniu, anulu curentu, se afla pre deplinu acoperita.

*(Dlu Pascali in Aradu) a deschisu ciclulu reprezentatiuniloru sale la 12 augustu cu piesele: „Pecatele barbatiloru“, comedia in doue acte de M. Pascali, — „Copil'a romana“, monologu in versuri de Iosifu Vulcanu, — „Femele cari plangu“, comedia francesca, tradusa de M. Pascali. Tote rolurile fure interpretate cu multa efectu; dn'a s

dlu Pascali, dimpreuna cu dlu Balanescu au escelatu că totu-de-un'a; dn'a Gestianu si dsior'a L. Popescu asemenea au jocalu cu efectu. Publiculu a asistatu in numeru micu. — In 13 augustu s'a represintatu pies'a „Patria si domnitoriu“, drama nationala istorica de M. Pascali. Dlu Pascali in rolulu paharniculu Gheciu, si dn'a Pascali in rolulu domnitiei Draga, au escitatu dese si entusiastice aplause: dlu Christescu (armasiulu Traila) si-a interpretatu rolulu cu multa desteritate. In actulu alu doile a facutu mare efectu unu cantecu cantatu sub ferestra de dlu Iulianu. Credemu a face o placere cetitoriloru nostri, publicandu textulu acelu cantecu :

Cine vine, cine vine,
Că una fulgeru de lumie,
Numa 'n arme aurite,
Cu taisuri ascuțite?
Este Gheciu capitanulu,
Care 'nvinse pre paganu;
E voiniculu, e oșteanulu,
Este fal'a de Romanu!
Susu Romane, mare micu,
Trece puilu de voinicu!

Cine trece, cine trece,
Gârbovitulu că mârtea rece,
Dusu in fiere in urgia,
Osinditu de la domnia?
Este Gheciu capitanulu,
Care 'nvinse pre paganu;
E voiniculu, e oșteanulu,
Este fal'a de Romanu.
Sari Romane, mare micu,
Că se pierde unu voinicu!

Cine zace fara sôre,
Fara cruce, fara fiore?
Ce momentu negru de jale
Stă Romanului in cale?
Este Gheciu capitanulu,
Care 'nvinse pre paganu;
E voiniculu, e oșteanulu,
Este fal'a de Romanu.
Plangi Romane, mare micu,
Că moritu ce-a fostu voinicu!

In fine trebuie să mai amintim, că costumele nationale asemenea au contribuit la înalțarea succesului. Teatrulu — in tocmai că in diu'a precedentă — abia fă plinu de diumeta-te, — fiindu acuma la sate chiaru timpulu lucrului.

* (Dlu Pascali in Timisior'a) va jocă in zilele 20, 22, 24 si 25 augustu. De acolo apoi se va întorcede de a dreptulu la Bucuresci. „Familia“

* Incendiurile in Russia, cari de unu tempu incoce luara una dimensiune infioratoria, inca totu nu mai incoce, ba, precum ni anuncia scriile mai noue ele crescu d'in di ce merge; nu este di, in care se nu se in-temple focuri; orasie, sate se prefacu in cenusia. Dilele trecute a dearsu cetatea Polocz, er' mai curundu cetatea Cazanu. Cu căta temeritate pasiescu malefactorii se pote vedé si de acolo, că in unele cetăti s'a aflatu epistole anonime, ba chiaru placate si annunciari, prin cari pacinicii locuitori se amenintia cu focu. Daunele cauzate se urca la milioane; societatea de asigurare singura a avutu, prin dearderea cetății Polocz, una dauna de 500.000 ruble. Foculu in cetatea d'in urma a eruptu sambata si a duratu una di si una nopté; comandantele institutului militarulu a cerutu de la magistratul cetăților Vitebsc si Dünaburg, pompe prin telegrafu, acestea sosira inse forte tardiu. Indignatiune generale a causatu cu acésta ocaziunea portarea, séu mai bine di su bigotismulu religiunariu alu jidani-loru, cari in faci'a pericolului, ce amenintia averea lorulu chiaru asié că si a crestiniloru, steteau cu manile in sinu, fara a dà mana de ajutoriu, si la provocarea commissariului respunsera, „nu este iertatu, de ora-ce adi e sambeta.“

* (Fructele infalibilității.) Miscamentulu contra infalibilității ié dimensiuni mari nu numai in Germani'a ci si in Austri'a; sect'a noua numita „vechi'a confesiune catolica“, care si până acum numeră unu contingentu frumosu de credintiosi, mai decurundu se immultă cu 3000 de familie trecute in sinulu acestei confesiuni. Acum are de cugetu a formă una diecesa noua, si spre acestu efectu a si provocatu pre Aloisiu Anton, capulu acestoru miscaminte, si plebanu alu Vieni, că se susterna una petitiune la ministeriu, pentru a li se cede beserie'a santului Stefanu pentru severstrea funcțiuniloru ddieesci. Cuprinsulu in scurtu alu petitiunei este precum urmeza: In numele a 3000 familie catolice, cari s'au declarat cu resolutiune contra dogmei de infalibilitate, si cari, dupa consciintia lorulu nu potu incredintia agendele preutiesci de cătu unu barbatu, care a remasu credintiosu cătra religiunea vechia catolica, subscrisulu mi-iéu libertatea a me adresă cu umilintia cătra inaltulu ministeriu, că se se indure a cede confesiunei mentionate, pentru tineria missei, prediceleloru si altoru funcțiuniloru ddieesci, beserie'a catedrala d'in Vieni'a a Santului Stefanu, care este proprietatea totoruru catoliciloru d'in Vieni'a.“

* (Spre notitia unoru-a si spre scrie totoruru-a.) Cam acestea sunt cuvintele unu pretinsu capu absolutu alu natiunii romane, cu cari Mari'a sa se adreseza cătra intrega ciat'a satelitoru sei de căte

ori vré se parasesca locul seu de sustinere, séu vré a li aduce la cunoscutia vre unu faptu grandiosu si de salute publica. De aceste cuvinte ne folosim si noi asta-di, candu vrem se luămu notitia despre doue fapte de neperitoria gloria, ce le-a sevirsitu acum de cprundu foi'a romanescă „Albin'a“, carea apare in Pest'a sub auspiciile mare-nascutului, neobositului, atotu-sciutorului, pre totu-indenea de faci'a fiitorului barbatu, care nice nu mananca, nice nu bé, nice nu dorme, si nu se ingrigesce nice de fericierea numerosei sale familie, numai si numai că se-si realizeze votulu, ce dice că l'a facutu fiindu inca june, adeca se scape natiunea romana d'in robia Egiptului. Primulu faptu este, că foi'a „Albin'a“ si-a implinitu, in fine, promisiunea prin carea voise a surprinde pre onorab. sei cetitori; ea a publicatu adeca novel'a istorica, intitulata „Brand'a“, scrisa — precum crede si dice „Albin'a“ — in originalu germanesc de Rudolfulu Walburg, care si-imprumută materi'a istorica d'in epoc'a trecerii lui Dragosiu si Bogdanu d'in Moldavia in Moldov'a. Acésta novela este, ce e dreptu, cătu se pote de interesanta pentru fia-care romanu, si nice-odata n'amu dorit, că vre-unu scriitoriu strainu se scria mai bine si mai frumosu despre romani, dar' nu potemu trece cu vederea eroarea, ce o comite „Albin'a“, candu atribue acésta novela istorica unu scitoriu germanu, care n'are decatu meritulu traducerii d'in limba romana in cea germana, care traducere apoi dlu N. Boduarecu, studinte de cl. VIII. gimn. in Nasendu, a retradusu-o in limba originala romana si-a tramisu-o „Albinei“ spre publicare. Cine voiesce a se convinge despre adeveru, cetesca scriptele fericitului A s a c h i, ale acestui mare, nobilu si bunu sufletu romanescu. — Alu doile faptu maretiu, ce a aparutu acum decurundu in „Albin'a“ dlui Babesiu, este unu pamfletu de cea mai triviale si mai sordida calitate. Mai multi oficiari, sergenti, caprari, popi si dascalii, intre cari si unu ascultatoriu de filosofia inchipuitu si aproape smintita, toti d'in confiniile militare, se apuca si declara de immoralii pre toti acei barbati romani, cari nu consentu cu tote apucaturele dlui Babesiu si nu se supunu infalibilității lui. Acesti domni mai bine faceau, daca taceau, că-ci in locu se apere assertiunea, ce si-au propusu a apără, ei au doveditu tocmai contrariulu, au doveditu adeca că d'insii sunt intr'adeveru tare decadiuti si corrupti, că n' seiu decatu se însute pre unii si se caculesca si lingusiesca altoru-a, si apoi este lucru cunoscutu, că „Albin'a“ nu numai că publica cu placere pamflete de asta natura, ci chiaru devis'a ei este „divinisarea“ lui Babesiu. Că essemplu citămu aci vre-o căte-va sîre d'in protestulu acestoru omeni — de altmintrea nevinovati in a lorulu simplicitate — si adaca: „De unu tempu incoce“ — d'acu acesti beti crestini — „si unii dd. diuaristi romani cari necontentu atacandu si insultandu pre unu barbatu consideratu de noi si — suntemu convinsi — de intrag'a natiune romana de „barbatu mare“, se areta faci'a de acestu-a nemulțumitoriu, deci sunt immoralii“ . . . „Cugetămu, că nime nu va denegă atributul de „mare“ unu barbatu, care de aproape 30 de ani luara si se luptă . . . In cele ce urmeza, dlu Babesiu, in care d'icu că este principalminte personificata opusetiunea natiunale romana, este aduratu, divinisatu si liberatu de orice peccate ale moritoriloru, er' toti cei-lalti romani adeverati, sunt „egoisti“, „malitiosi“ si „periculosi“. Judece deci onorab. cetitori, daca daca acesti crestini au baremu numai unu micu graunte de demnitate barbatesca. Noi dicemu că n'au, că-ci daca aru avé, s'aru fi feritu a intră in noroiulu si moci-ri'a in care se svercolescu. I compatimim, dar' nu voim a-i turburá in „aderintia“ si dogm'a lorulu de credintia, că-ci scimu bine, că natiunea nu va perde nimicu prin aceste oi ratecite si nedemne de numele romanescu. — Natiunea romana, la carea apeleza acesti crestini, va sci fara ind iela, a apretiu meritele barbatiloru sei, dar' totu-odata ea va sci se bicuesca si vitifele si slabitiunile lorulu, si nice-odafa nu va ajunge se se inchine infalibilității lorulu, că odiuora gidani la vitielu de aurulu.

(Anunciu.) Fiindu că statutele Reuniunii invetiatoriloru romani Selagiani prin rescriptulu ministeriale de sub Nr. 16.356 dtto Bud'a, in 1. augustu 1871, s'au aprobatu si iataritu, avemu onore a invitá pre toti d. d. invetiatori romani d'in Selagiu, precum si pre alti iubitori de caus'a invetiamentului cá, pentru constituirea definitivă a numitei Reuniuni, se binevoiesca a participá la prim'a adunare generale, ce se va tîené in Siumleulu Selagiuulu la 10. septemvre 1871. st. n.

Siumleu, in 12. augustu 1871.

Presidiulu interimalu.

Anunciu.

La preparandi'a de statulu d'in Dev'a. se va tîené — conformu regulamentulu de esamene — in 22 si urmatoriele zile ale lui septemvre a. c. stilulu nouu primulu esamenu de calificatiune, prevediutu in articulu de lege XXXVIII. d'in 1868. §. 102, precum si in §. 33. d'in statutulu pentru administrarea preparandieloru de statulu.

Acestu asemenea candidatii romani lu voru poté depune in limb'a lorulu materna.

Despre acésta se incunoscutieza cei interesati cu observatiunea, că supliciele documentate in sensulu legei le va primi până la 8. septemvre a. c. stilulu nouu directorulu preparandiale Koós Ferencz.

Dev'a, in 14. augustu, 1871.

Ludovicu Szeremley, m. p.,
insp. scol. reg.

Sciri electrice.

Vieni'a, 16. augustu. Septem'an'a venitoria incepu negociatiunile intre capii poloniloru si ai sloveniloru, in presentia lui Clam Martinitz si a lui Rieger.

Roma, 15. augustu. Regele Italiei a desemnatu pre Menabrea de judecatoriu in cestiunea „Alabama.“

Berolinu, 15. augustu. „Spern. Zig“ dice, că negociatiunile de pace d'in Francofurt nu iéu una directiune imbucuratoria. Francia are numai dorintie, dar' nu of-re nice unu equivalentu. Negociatiunile incepu a stagná si este posibilu se se intrerumpa cu totul. Germani'a — dice numit'a foia — va dá francesiloru tempu de ajunsu spre a se cugetá la resusciperea negociatiuniloru, oferindu garantie corespunditorie.

Odes'sa, 15. augustu. Resultatulu secerisiului in Rusia orientala este forte nefavorabilu; caus'a este caldura infricosiata d'in tempulu d'in urma. — In cerculu Chievului dureza inca incendie produse prin mani scelrate; femee betrane s'au aflatu in momentul, candu voiau se dăe focu.

Vieni'a, 16. augustu. „Oesterr. Journal“ scrie, că capii cehiloru au anuciatu in Vieni'a primirea impacatiunei de cătra clubulu cehiloru. Una epistola d'in Prag'a a „Pressei“ afirma, că pactulu de impacatiune reduce senatulu imperialu (Reichsrath) la una simpla delegatiune. — Totu „Press'a“ dice, că in Gastein au se se faca stipulatiuni relative la cestiunea romana, cari (stipulatiuni) voru dá pote intregi cestiuni orientala una noua directiune.

Parisu, 16. augustu. „Agence Havas“ demintiesce proiectulu referitoriu la una conventie a lui Thiers, Granville si Beust in cestiunea Orientului. — Intrevederez monariloru in Gastein n'a produsu in cercurile diplomatice de aici nice una ingrigire; se dice, că una aliantia prussaustrica ar' avé de urmăre una aliantia francesarussa.

Cagliari, 16. augustu. Sciri d'in Cagliari spunu, că starea sanetății lui Garibaldi merge totu spre mai reu.

Vieni'a, 17. augustu. A facerea romana se pare că a intratu in unu stadiu de impacatiune. Se spera in una comp'anare pacifica, si nu este eschisa nice chiaru posibilitatea, că intre interesati si intre guvernele romanu si prussianu se va esoperá una impacatiune directa

Vieni'a, 18. augustu. „Times“ ratecesce, candu dice, că calotri'a lui Bismarek la Gastein nu atinge cestiunea romana, decatu in modu forte subordonatu. Prussia cere alaturarea Austriei numai pentru interesele comune ale amendoruru-a si pentru tineria principelui Carolu pre tronulu.

Bucuresci, 18. augustu. Facia cu convenirea de la Gastein incepe a se manifestá aici una dispusetiune totu mai mare de impacatiune. In sensulu acestu a se va tramite mane una scriore a principelui cătra Port'a.

Burs'a de Vieni'a de la 15. augustu, 1871.

5% metall.	59.90	Londra	121.60
Imprum. nat.	69.95	Argintu	120.50
Sorti d'in 1860	103.—	Galbenu	5.80
Act. de banca	763.—	Napoleond'or	9.78
Act. inst. cred.	286.50		

Publicatiune.

Se face cunoscutu, că tergulu d'in Ciacov'a, ce s'a tîenutu până acum in Ianuariu, cu intimatu ministerialu, s'a stramatatu pre d'ia de sant'a Maria (15. Aug. st. v.) care a. c. se va tîené éra-si o data.

(3-3)

Antist'a orasiului Ciacov'a

Propriet., edit. si red. respundiet.: ALES. ROMANU.